

Som psykisk syg kan det være svært at få baglandet til at hænge sammen uden at være i evig konflikt med omgivelserne – en stor belastning for familie og venner – eller leve under kummerlige forhold andetsteds.

Der er brug for nytænkning og dialog med brugerne, pårørende og professionelle, hvis udviklingen skal fortsætte i en rigtig retning. Hvordan får vi sygehuspsykiatrien og distriktspsykiatrien til at fungere i et samspil med socialpsykiatrien, så der bliver omsorg og interesse for det hele liv? Hvordan får vi udviklet et botilbud, så der er plads til dem, der i dag er på hjemløseinstitutioner eller på gaden, og til dem, der sidder fast på de psykiatriske afdelinger, selv om man dér vurderer behandlingsmulighederne som udtømt? Og hvordan forbedrer vi sygehuspsykiatrien, således at behovet for tvang minimeres, brugen af tvang minimeres?

Jeg tror, det er vigtigt at turde gå nye veje. Det sker i dag rundt omkring. Bl.a. har vi set, at Århus Amt som de første har fået en pårørendepolitik, noget, som bl.a. pårørendeforeningen roser meget, fordi de for første gang oplever, at man fra politisk hold tager de pårørende alvorligt, og det har stor betydning. I Viborg Amt har man valgt at flytte en stor del af den traditionelle sygehuspsykiatri ud i små enheder og samtidig flytte ansvaret for sygehusforvaltningen til socialforvaltningen.

Jeg tror, at der gennem dialog med aktørerne på området kan findes gode ideer til elementer, der samlet vil forbedre forholdene for psykisk syge. Det kunne være oprettelsen af små døgnafdelinger i tilknytning til distriktspsykiatriske centre, således at der blev større kontinuitet for den store gruppe livslange syge medborgere, der permanent er i kontakt med behandlingssystemet.

Lovforslaget peger selv på nogle af de elementer, der kan forbedre forholdene og dermed forhåbentlig mindske brugen af tvang. Der er ingen tvivl om, at de fysiske rammer spiller en stor rolle. Der skal ikke meget fantasi til at forestille sig, hvilke udbrud en indlæggelse af en forpint medborger på en overbelagt psykiatrisk afdeling, måske på et badeværelse, kan medføre.

Vi finder formuleringerne i § 2 for svage. Det bør inden for en kort årrække sikres, at enkeltstuer med eget bad og toilet er en ret, selvfølgelig sammen med mulighederne for uden-dørsophold, beskæftigelses- og uddannelsesaktiviteter og andre aktiviteter.

Vi er tilfredse med, at klagesystemet bliver enstrengt, og at der sikres en sammenhæng mellem den sociale og den behandlingsmæssige indsats både under og efter indlæggelse.

Vi er tilfredse med, at sundhedsministeren nu erklærer sig villig til at åbne op for medicinfri behandling. Det er vigtigt, at psykisk syge, der har brug for behandling, ikke fravælger behandling af skræk for tvangsmedicinering, men i stedet gennemlever psykoserne uden nogen form for hjælp, hvis de ønsker det.

Psykiatrien har ikke kun brug for forbedringer af de fysiske rammer, men også af personaleressourcerne. Ministeren nævner selv i bemærkningerne til lovforslaget, at undersøgelser viser, at en samtale med en professionel behandler hver dag er vigtig for den syge. Det behov kan naturligvis ikke imødekommes med den personalenormering, der er i dag, hvor der ofte i gennemsnit er 7 minutter til personlig psykiatritid pr. uge.

Brug af tvang er et stort indgreb i den enkeltes personlige frihed. Det er derfor samfundets ansvar at sørge for at forebygge brug af tvang ved hele tiden at udvikle psykiatrien på alle niveauer i dialog med patienterne, pårørende og personale.

Vi synes, det kunne være spændende, hvis et flertal i dette Folketing kunne blive enige om at skrive regler for god sygehusstandard ind i lovforslaget, herunder retten til enestue. Det vil vi arbejde for at skabe flertal for i den kommende behandling af det her lovforslag.

Peter Duetoft (CD):

Under den oprindelige første behandling af det første forslag, der kom, havde jeg et par sammenstød med justitsministeren om netop disse basale krav til sygehusstandard. Og jeg må jo erkende, at ministeren har bevæget sig, men jeg må jo også sige, at jeg synes ikke, at ministeren har bevæget sig nok, men jeg vil gerne kvittere for, at der i alt fald er sket en bevægelse.

Når jeg ikke synes, at man har bevæget sig nok i forhold til de fysiske rammer, så er det, fordi jeg er holdt op med at tro på amterne. Jeg tror ikke, viljen er der. Vi har i så mange år snakket om dialog. Nu skulle vi snakke sammen, og nu skulle vi lokke dem, og vi skulle, hvad ved jeg. Og vi kan stort set rejse landet rundt og se – med nogle ganske enkelte undtagelser – at forholdene ikke er blevet forbedret.

Derfor tror jeg ikke på en lokkepolitik. Jeg tror ikke på en politik, hvor staten kan udbetale